

V Bruseli 17. júna 2021
(OR. en)

9918/21

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0156(NLE)**

**ECOFIN 605
CADREFIN 295
FIN 473
UEM 160**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	17. júna 2021
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2021) 322 final
Predmet:	Návrh VYKONÁVACIEHO ROZHODNUTIA RADY o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Španielska

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2021) 322 final.

Príloha: COM(2021) 322 final

V Bruseli 16. 6. 2021
COM(2021) 322 final

2021/0156 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Španielska

{SWD(2021) 147 final}

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Španielska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti¹, a najmä na jeho článok 20,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Pandémia ochorenia COVID-19 má rušivý vplyv na hospodárstvo Španielska. V roku 2019 dosahovalo Španielsko hrubý domáci produkt na obyvateľa (HDP na obyvateľa) na úrovni 84,8 % priemeru EÚ. Z prognózy Komisie z jari 2021 vyplýva, že reálny HDP Španielska v roku 2020 klesol o 10,8 % a v rokoch 2020 a 2021 by mal kumulatívne klesnúť o 5,6 %. Medzi dlhodobé aspekty s vplyvom na strednodobú hospodársku výkonnosť patrí vysoká miera nezamestnanosti a vysoký podiel pracovníkov s dočasnými pracovnými zmluvami; veľký objem zahraničného, súkromného a verejného dlhu; štrukturálne nízky rast produktivity a nedostatky v oblasti investícií.
- (2) Rada 9. júla 2019 a 20. júla 2020 adresovala Španielsku odporúčania v kontexte európskeho semestra. V oblasti verejných financií Rada konkrétne odporúčala zachovať udržateľnosť dôchodkového systému, posilniť fiškálny rámec a rámec verejného obstarávania na všetkých úrovniach verejnej správy, prijať všetky opatrenia potrebné na účinné riešenie pandémie a posilnenie odolnosti a kapacity systému zdravotnej starostlivosti, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia, a keď to hospodárske podmienky umožnia, realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní miery investícií. V oblasti zamestnanosti Rada odporúčala podporovať prechod na pracovné zmluvy na neurčitý čas, podporiť zamestnanosť prostredníctvom mechanizmov na zachovanie pracovných miest, účinných stimulov v oblasti najímania pracovníkov a rozvoja zručností, posilniť kapacitu služieb zamestnanosti a sociálnych služieb, ako aj ochranu v nezamestnanosti, najmä pre atypických pracovníkov. V oblasti vzdelávania a zručností Rada odporúčala zlepšiť prístup k digitálnemu vzdelávaniu, znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky, zlepšiť výsledky v oblasti vzdelávania

¹ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17 – 75.

a zvýšiť spoluprácu medzi vzdelávacím systémom a podnikmi s cieľom skvalitniť poskytovanie zručností a kvalifikácií relevantných pre trh práce, najmä v oblasti informačných a komunikačných technológií. V oblasti sociálnych politík Rada odporúčala skvalitniť podporu rodín, riešiť nedostatky pokrytia systémom minimálneho príjmu a znížiť roztrieštenosť štátneho systému pomoci v nezamestnanosti. V oblasti investícií Rada Španielsku odporúčala čo najskôr realizovať pripravené verejné investičné projekty, podporiť investície súkromného sektora a zamerať investície na zelenú a digitálnu transformáciu, najmä v oblasti podpory výskumu a inovácií, čistej a efektívnej výroby a využívania energie, energetickej infraštruktúry a prepojení so zvyškom Únie, železničnej nákladnej infraštruktúry, vodného hospodárstva, odpadového hospodárstva a udržateľnej dopravy. V oblasti podnikateľskej klímy Rada odporúčala presadzovať vykonávanie zákona o jednote trhu a zabezpečiť účinné vykonávanie opatrení, ktorých cieľom je poskytovať likviditu malým a stredným podnikom (MSP) a samostatne zárobkovo činným osobám, a to aj predchádzaním meškaniu platieb. Napokon v oblasti verejnej správy Rada Španielsku odporúčala zlepšiť koordináciu medzi jednotlivými úrovňami verejnej správy. Komisia na základe posúdenia pokroku dosiahnutého v čase predloženia plánu obnovy a odolnosti vo vykonávaní týchto odporúčaní pre danú krajinu dospela k záveru, že Španielsko podstatne pokročilo, pokiaľ ide o konkrétne odporúčanie týkajúce sa prijatia všetkých opatrení – v súlade so všeobecnou únikovou doložkou Paktu stability a rastu – potrebných na účinné riešenie pandémie, udržania hospodárstva a podpory následného oživenia.

- (3) Komisia 2. júna 2021 uverejnila hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011² týkajúce sa Španielska. Komisia vo svojej analýze dospela k záveru, že v Španielsku existujú makroekonomické nerovnováhy, najmä zraniteľné miesta súvisiace s vysokým zahraničným a vnútorným dlhom vo verejnom aj v súkromnom sektore v kontexte vysokej miery nezamestnanosti, a majú cezhraničný presah.
- (4) [V odporúčaní Rady o hospodárskej politike eurozóny sa členským štátom eurozóny odporúča, aby prijali opatrenia, a to aj prostredníctvom plánov obnovy a odolnosti, ktorými okrem iného zabezpečia nastavenie politiky, ktoré podporuje obnovu, a aby ďalej zlepšovali konvergenciu, odolnosť a udržateľný a inkluzívny rast. V odporúčaní Rady sa takisto odporúča posilňovať vnútroštátne inštitucionálne rámce, zabezpečiť makrofinančnú stabilitu a dobudovať HMÚ a posilniť medzinárodnú úlohu eura.] [Ak v čase prijatia tohto vykonávacieho rozhodnutia Komisie ešte nebude prijaté dané odporúčanie Rady, toto odôvodnenie odstrániť].
- (5) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Španielsko predložilo Komisii 30. apríla 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Po predložení plánu nasledoval proces konzultácií s miestnymi a regionálnymi orgánmi, sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti, mládežníckymi organizáciami a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami, ktorý prebiehal v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom. Zodpovednosť štátu za svoj plán obnovy a odolnosti je základom jeho úspešnej realizácie a trvalého vplyvu na vnútroštátnej úrovni, ako aj dôveryhodnosti na európskej úrovni. V zmysle článku 19 uvedeného nariadenia Komisia posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť plánu

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

obnovy a odolnosti v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu.

- (6) Plány obnovy a odolnosti by mali naplňovať všeobecné ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením (EÚ) 2021/241 a Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094³ s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19. Mali by podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie tým, že budú prispievať k šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241.
- (7) Plnenie plánov obnovy a odolnosti členských štátov bude predstavovať koordinované investičné a reformné úsilie v rámci celej Únie. Vďaka koordinovanému a súbežnému vykonávaniu a vďaka realizácii cezhraničných projektov sa tieto reformy a investície budú navzájom posilňovať a vytvoria pozitívne externality v celej únii. Približne jedna tretina vplyvu mechanizmu na rast a tvorbu pracovných miest v členských štátoch teda bude externalitou pochádzajúcou z iných členských štátov.

Vyvážená reakcia prispievajúca k šiestim pilierom

- (8) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.1 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti do značnej miery (hodnotenie A) predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu, čím primerane prispieva ku všetkým šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241, pričom zohľadňuje osobitné výzvy a finančné prostriedky pridelené dotknutému členskému štátu.
- (9) Zelený a digitálny pilier sú spolu so sociálnou a územnou súdržnosťou a rodovou rovnováhou hlavnými prierezovými líniami opatrení zahrnutých v pláne, ktoré sú podložené príslušnými reformami a investíciami. Zelené komponenty plánu zahŕňajú príslušné opatrenia, ktoré sa zameriavajú okrem iného na podporu udržateľnej mobility, obnovu budov, biodiverzitu (vrátane transformácie agropotravinárskeho systému a systému rybárstva a vrátane ochrany ekosystémov, v čom je začlenená adaptácia na zmenu klímy), obehové hospodárstvo, vodné hospodárstvo, odpadové hospodárstvo, energetickú a dopravnú infraštruktúru a energiu z obnoviteľných zdrojov vrátane čistého vodíka. Zelená transformácia je v celom pláne prítomná v rozličných aspektoch, od oblastí ako je modernizácia fiškálneho systému (ktorá zahŕňa opatrenia týkajúce sa zelenej dane) až po opatrenia na podporu zručností a pracovných miest v rámci zelenej transformácie. Pokiaľ ide o digitálny pilier, plán obnovy a odolnosti zahŕňa niekoľko komponentov, ktoré by mali priamo a s trvalým vplyvom prispieť k digitálnej transformácii krajiny. Prostredníctvom značných investícií by sa mali podporiť digitálne infraštruktúry (vrátane pripojiteľnosti, kybernetickej bezpečnosti a 5G), proces digitalizácie a modernizácie priemyslu vrátane MSP, digitalizácia verejnej správy vrátane systému súdnictva a systému zdravotnej starostlivosti, ako aj nadobúdanie digitálnych zručností (zahŕňajúce formálne vzdelávanie, odborné vzdelávanie a prípravu, ako aj celoživotné vzdelávanie).
- (10) Očakáva sa, že väčšina komponentov plánu prispeje k pilieru inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, keďže obsahujú širokú škálu opatrení zameraných

³ Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23).

na posilnenie konkurencieschopnosti a produktivity a podporu výskumu, vývoja a inovácií. V oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu obsahuje plán komponenty týkajúce sa priemyselnej politiky, podpory MSP, podpory cestovného ruchu a podpory výskumu, vývoja a inovácií. Očakáva sa, že osemnásť z tridsiatich komponentov plánu osobitne prispeje k pilieru sociálnej a územnej súdržnosti, a to prostredníctvom opatrení na posilnenie medziregionálnej udržateľnej mobility, vzdelávacích príležitostí vo vidieckych oblastiach s využitím digitálnych nástrojov, investícií do sociálneho bývania, ako aj prostredníctvom opatrení na modernizáciu a posilnenie politík v oblasti sociálnych služieb a začlenenie a modernizáciu aktívnych politík trhu práce. Opatrenia na trhu práce zamerané na rozšírenie využívania pracovných zmlúv na neurčitý čas alebo na spravodlivejšie zdaňovanie by podľa očakávaní mali mať na sociálnu súdržnosť pozitívny vplyv. S cieľom nadviazať na pilier územnej súdržnosti uvedený v článku 3 nariadenia by sa vykonávanie mechanizmu malo zamerať na znižovanie rozdielov v úrovni rozvoja rôznych regiónov a na zníženie zaostalosti najviac znevýhodnených regiónov Španielska. Príspevok Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti k rozvoju Kanárskych ostrovov – najvzdialenejšieho regiónu EÚ s trvalými obmedzeniami, ktoré treba riešiť cieľovými opatreniami – si vyžaduje osobitnú pozornosť v súlade s článkom 349 ZFEÚ.

- (11) Niekoľko komponentov plánu by malo podporiť pilier v oblasti zdravia, ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti. Napríklad komponenty týkajúce sa posilnenia systému zdravotnej starostlivosti a modernizácie verejnej správy sa zameriavajú na posilnenie odolnosti v týchto dvoch oblastiach, zatiaľ čo reformy venované modernizácii daňového systému, ktoré zahŕňajú aj efektívnejšie predchádzanie daňovým podvodom a efektívnejšie vynakladanie prostriedkov, majú za cieľ posilniť ekonomickú a sociálnu odolnosť. Ďalšie opatrenia zvyšujú schopnosť krajiny chrániť si svoj prírodný kapitál a reagovať na prírodné katastrofy. Pilier politík pre ďalšiu generáciu sa podporuje prostredníctvom opatrení v systéme vzdelávania (napr. rozšírením ponuky v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a v oblasti odborného vzdelávania a prípravy), v oblasti digitálnych zručností (napr. opatreniami zameranými na riešenie digitálnej priepasti pre zraniteľných študentov) a na trhu práce (napr. novým akčným plánom proti nezamestnanosti mladých ľudí). Predpokladá sa v ňom aj schválenie zákona o rodinnej rozmanitosti, ktorý zahŕňa revíziu rodinných dávok s cieľom znížiť chudobu detí.

Riešenie všetkých výziev identifikovaných v odporúčaniach pre danú krajinu alebo významnej podskupiny týchto výziev

- (12) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.2 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti prispeje k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny výziev (hodnotenie A) identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre danú krajinu vrátane ich fiškálnych aspektov, ako aj v odporúčaniach vydaných podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 adresovaných Španielsku, alebo výziev identifikovaných v iných relevantných dokumentoch, ktoré Komisia oficiálne prijala v kontexte európskeho semestra.
- (13) Odporúčania týkajúce sa okamžitej reakcie fiškálnej politiky na pandémiu možno považovať za odporúčania, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti plánu Španielska, a to bez ohľadu na skutočnosť, že členský štát vo všeobecnosti primerane a dostatočne zareagoval na okamžitú potrebu podporiť hospodárstvo fiškálnymi prostriedkami v rokoch 2020 a 2021 v súlade s ustanoveniami všeobecnej únikovej doložky.

Relevantné už nie je ani odporúčanie dosiahnuť dostatočný pokrok pri plnení strednodobého rozpočtového cieľa v roku 2020, a to z dôvodu uplynutia príslušného rozpočtového obdobia, ako aj aktivácie všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu v marci 2020 v súvislosti s krízou spôsobenou pandémiou.

- (14) Plán zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré prispievajú k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny hospodárskych a sociálnych výziev uvedených v odporúčaníach pre danú krajinu, ktoré Rada adresovala Španielsku v rámci európskeho semestra v rokoch 2019 a 2020, a to najmä v oblasti zamestnanosti, ako sú napríklad segmentácia trhu práce, aktívne politiky trhu práce a kapacita verejných služieb zamestnanosti; v oblasti vzdelávania a zručností, ako sú napríklad otázky predčasného ukončovania školskej dochádzky a zručnosti relevantné pre pracovný trh vrátane digitálnych; v oblasti sociálnej politiky, napríklad pokiaľ ide o systémy minimálneho príjmu, pomoci v nezamestnanosti a podpory rodín; v oblasti investícií, napríklad do zelenej a digitálnej transformácie, strategických sektorov a výskumu a inovácií; v oblasti podnikateľskej klímy, napríklad pokiaľ ide o zákon o jednote trhu, meškajúce platby a rámec pre platobnú neschopnosť; v oblasti verejnej správy a verejného obstarávania.
- (15) Plán zahŕňa legislatívne reformy, ktoré majú za cieľ obmedziť využívanie dočasných pracovných zmlúv v súkromnom a vo verejnom sektore, napríklad zjednodušením ponuky zmlúv a zovšeobecnením využívania pracovných zmlúv na neurčitý čas. Na základe reforiem a investícií v oblasti aktívnych politík trhu práce by sa mali prioritizovať zraniteľné skupiny, najmä prostredníctvom akčného plánu proti nezamestnanosti mladých ľudí a racionalizácie stimulov v oblasti najímania pracovníkov. Tieto akcie by mali byť podporené digitalizáciou verejných služieb zamestnanosti s cieľom poskytovať účinnejšiu podporu uchádzačom o zamestnanie a pracovníkom v prechodných situáciách.
- (16) Na základe skúseností získaných v súvislosti s programami skráteného pracovného času sa plán zameriava aj na vytvorenie nového mechanizmu flexibility a stabilizácie, ktorý poskytne podnikom vnútornú flexibilitu a pracovníkom stabilitu v prípade cyklických alebo štrukturálnych otrasov s osobitným zameraním na odbornú prípravu. Týmto mechanizmom by sa malo zabezpečiť účinné zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikácia a mala by sa uľahčiť dobrovoľná mobilita pracovníkov v rámci podnikov a medzi nimi s cieľom splniť odporúčanie pre danú krajinu týkajúce sa zachovania zamestnanosti.
- (17) Viaceré reformy trhu práce obsiahnuté v pláne závisia ešte od výsledku procesu sociálneho dialógu, preto ešte nie je stanovená ich konečná podoba. Tieto reformy by mali byť súčasťou komplexného balíka, ktorým sa podporuje tvorba a prerozdelenie pracovných miest a rieši sa segmentácia trhu práce. V míľnikoch by sa malo uviesť, že tieto reformy by sa mali uskutočniť v súlade so sociálnym dialógom a ako súčasť komplexného prístupu, v ktorom je vyvážená potreba flexibility a istoty na trhu práce. To sa týka najmä nového mechanizmu flexibility a stabilizácie a reformy kolektívneho vyjednávania.
- (18) Popri iných investíciách a reformách v oblasti zručností je cieľom vytvorenia 135 000 nových miest v rámci odborného vzdelávania a prípravy a formálnej akreditácie odborných zručností získaných prostredníctvom pracovných skúseností a neformálnej odbornej prípravy prispieť k poskytovaniu zručností a kvalifikácií relevantných pre trh práce, ktoré by mali sprevádzať zelenú a digitálnu transformáciu krajiny. V oblasti

vzdelávania je cieľom vytvorenia 1 000 služobných jednotiek na podporu zraniteľných študentov a realizácie programu na podporu a usmerňovanie žiakov dosahujúcich slabé výsledky zabrániť predčasnému ukončeniu školskej dochádzky. Okrem toho sa očakáva, že prístup k digitálnemu vzdelávaniu sa výrazne posilní prostredníctvom investícií do zariadení a zručností, ako aj prostredníctvom rozvoja online kurzov.

- (19) Plán zahŕňa reformu, ktorá má ďalej vylepšiť navrhovaný systém celoštátneho minimálneho príjmu, a predpokladajú sa v nej investície do pilotných projektov na podporu sociálnej integrácie a integrácie na trhu práce pre prijímateľov tohto minimálneho príjmu pomocou aktivačných postupov. Cieľom oboch opatrení je riešiť príslušné odporúčanie pre danú krajinu. Ďalšie reformy, napríklad nový zákon o rodinách, modernizácia sociálnych služieb a zjednodušenie a zlepšenie pomoci v nezamestnanosti, by mali podľa očakávaní podporiť riešenie dlhodobých odporúčaní pre danú krajinu v oblasti sociálnych politík.
- (20) Očakáva sa, že verejné investície realizované v rámci plánu zmobilizujú súkromné investície vo viacerých odvetviach vrátane udržateľnej a čistej energie a dopravy, obnovy budov, agropotravinárskeho sektora, rybárstva a zdravotníctva a kľúčových digitálnych technológií, čím prispievajú k plneniu odporúčaní pre danú krajinu v oblasti investícií. Očakáva sa, že reformy ako zákon o zakladaní podnikov a ich raste, ktoré by mali podporiť kultúru včasného uhrádzania platieb a odstrániť zbytočné a neprimerané regulačné prekážky, prospejú podnikateľskej klíme. Popri tom má prijatie národnej stratégie verejného obstarávania za cieľ zefektívniť verejné obstarávanie. Plán by mal podľa očakávaní prispieť aj k zvýšeniu efektívnosti politík v oblasti výskumu a inovácií, a to vďaka opatreniam, ktoré majú okrem iného posilniť správu výskumu a inovácií na všetkých úrovniach a reorganizovať verejný výskum uskutočňovaný v univerzitnom systéme a verejných výskumných inštitúciách. Opatrenia sú zamerané aj na posilnenie koordinácie medzi rôznymi úrovňami verejnej správy, a to aj zabezpečením interoperability medzi IT platformami ústrednej a regionálnej štátnej správy.
- (21) S cieľom riešiť výzvy v oblasti verejných financií plán obsahuje opatrenia na posilnenie riadenia systému preskúmania výdavkov verejnej správy, ako aj záväzok vykonať reformy vyplývajúce z predchádzajúcich preskúmaní výdavkov a reformu daňového systému. Reforma daňového systému by sa mala zaviesť v nadväznosti na vydanie odporúčaní výboru expertov v daňovej oblasti týkajúcich sa spôsobu, ako posilniť udržateľnosť verejných financií a zvýšiť efektívnosť. V uvedenom kontexte by sa mal revidovať systém podpory rodín s cieľom zvýšiť jeho účinnosť. Plán navyše zahŕňa významné opatrenia v oblasti zdravotnej starostlivosti vrátane investícií do moderného technologického vybavenia so zámerom venovať sa odporúčaniam pre danú krajinu týkajúcemu sa odolnosti a kapacity systému zdravotnej starostlivosti.
- (22) Napokon plán zahŕňa reformu dôchodkového systému s cieľom zachovať jeho primeranosť a dlhodobú udržateľnosť. Niektoré opatrenia, ako napríklad revidovaný systém indexácie, stimuly pre neskorý odchod do dôchodku a regulačné zmeny týkajúce sa predčasného odchodu do dôchodku, by sa mali prediskutovať v kontexte sociálneho dialógu. Konečná podoba tejto a ďalších reforiem, o ktorých sa diskutuje so sociálnymi partnermi, napríklad o novom mechanizme flexibility a stability na trhu práce, by mala byť zlučiteľná so strednodobou až dlhodobou fiškálnou udržateľnosťou verejných financií.

- (23) Očakáva sa, že riešením uvedených výziev plán zároveň prispeje aj k náprave nerovnováh⁴, ktorým Španielsko čelí, najmä pokiaľ ide o vysoký vonkajší a vnútorný dlh, verejný aj súkromný, v kontexte vysokej nezamestnanosti.

Príspevok k rastovému potenciálu, tvorbe pracovných miest a ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti

- (24) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.3 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti bude mať vysoký vplyv (hodnotenie A) na posilnenie rastového potenciálu, tvorbu pracovných miest a ekonomickú, sociálnu a inštitucionálnu odolnosť členského štátu, pričom prispeje k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, a to aj podporou politík pre deti a mládež, a značne zmierni hospodársky a sociálny dosah krízy spôsobenej ochorením COVID-19, čím posilní hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a konvergenciu v rámci Únie.
- (25) Zo simulácií útvarov Komisie vyplýva, že plán má potenciál zvýšiť do roku 2024 HDP Španielska o 1,8 % až 2,5 %⁵. Kombinácia investícií a reforiem, ktoré predstavilo Španielsko, je nastavená na stimulovanie hospodárskeho rastu cez viacero kanálov, napríklad zvýšením celkovej produktivity faktorov, podporou obchodnej kapacity a zručností, odstraňovaním prekážok v investovaní a zvyšovaním efektívnosti na trhu práce. Konkrétne sa predpokladá, že najväčší prínos k hospodárskemu rastu a tvorbe pracovných miest budú mať reformy a investície v oblastiach vzdelávania a zručností, digitalizácie, výskumu a inovácií.
- (26) Reformy a investície opísané v pláne majú potenciál riešiť otázku významných zraniteľných miest španielskeho hospodárstva v súvislosti s vonkajším sektorom. Investície do výskumu a inovácií, rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností pracovnej sily, ako aj do podpory internacionalizácie MSP môžu napríklad zvýšiť konkurencieschopnosť podnikov. Investíciami do energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti sa môže dosiahnuť zníženie dovozu energie. Plán čiastočne prispieva k odstraňovaniu existujúcich zraniteľných miest krajiny z fiškálneho hľadiska. Očakáva sa, že plánované politiky zamerané na boj proti daňovým podvodom a ich prevenciu a na zabezpečenie efektívnejších verejných výdavkov, a to aj prostredníctvom reforiem v oblasti verejného obstarávania a zdaňovania, položia základy na posilnenie fiškálneho rámca a rámca verejného obstarávania. Takisto sa očakáva, že vďaka plánu sa podarí účinne znížiť územné rozdiely prostredníctvom reforiem a investícií, ktorými sa budú riešiť demografické problémy vo vidieckych oblastiach a v malých obciach, napríklad formou vyhradených investícií na zvýšenie energetickej efektívnosti v obciach s menej než 5 000 obyvateľmi, zavádzania ultrarýchleho širokopásmového pripojenia, stimulovania podnikania vo vidieckych oblastiach a podpory spravodlivej transformácie na územiach, ktoré čelia problémom v dôsledku procesu prechodu ku klimatickej neutralite.

⁴ Tieto makroekonomické nerovnováhy sa uvádzajú v odporúčaniach z rokov 2019 a 2020 vydaných podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011.

⁵ Tieto simulácie odrážajú celkový vplyv Nástroja Európskej únie na obnovu, čo zahŕňa aj financovanie programu ReactEU, a zvýšené financovanie programov Horizont, InvestEU, FST, programu rozvoja vidieka a RescEU. Tieto simulácie nezahŕňajú možný pozitívny vplyv štrukturálnych reforiem, ktorý môže byť podstatný.

- (27) Plán obnovy a odolnosti, ktorý predložilo Španielsko, zahŕňa opatrenia zamerané na riešenie výziev v oblasti sociálnej súdržnosti identifikovaných v predchádzajúcich správach o krajine a odporúčaniach pre Španielsko, ktoré sa monitorujú pomocou sociálneho prehľadu. Riešeniu zraniteľných miest v systéme sociálnej ochrany sú venované konkrétne opatrenia ako zjednodušenie a skvalitnenie pomoci v nezamestnanosti, zjednodušenie systému nepríspevkových dávok a revízia systému rodinných dávok so zámerom znížiť chudobu detí. Úplné zavedenie národného systému minimálneho príjmu prijatého v júni 2020 by sa malo podporiť pilotnými projektmi na podporu sociálno-ekonomického začlenenia prijímateľov systému. Plán má ďalej za cieľ posilniť sociálnu súdržnosť a systém sociálnej ochrany udržiavaním kúpnej sily dôchodcov v priebehu času tak, ako je to praxou v iných členských štátoch.
- (28) V pláne sa prezentuje viacero reforiem a investícií s potenciálom prispieť k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv a akčného plánu schváleného 7. mája 2021 na samite v Porte. Ich súčasťou sú konkrétne opatrenia zacielené na zvýšenie zamestnateľnosti mladých ľudí, zníženie počtu osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku, a ďalšie zvýšenie účasti detí na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve, ako aj opatrenia určené na posilnenie sociálnej ochrany týchto skupín. Predpokladané reformy týkajúce sa aktívnych politík trhu práce zahŕňajú preskúvanie stimulov v oblasti najímania pracovníkov, posilnenie vzdelávania dospelých, ako aj reformu a digitalizáciu verejných služieb zamestnanosti. Dopĺňajú ich reformy v oblasti odborného vzdelávania a prípravy, ako aj digitálnych zručností, pričom sa očakáva, že výsledkom bude vyššia zamestnateľnosť pracovníkov, na základe čoho vzrastie miera zamestnanosti a klesne miera nezamestnanosti. Španielsko očakáva, že plán v strednodobom horizonte prinesie relevantné zníženie príjmovej nerovnosti, ktoré sa prejaví v dôsledku tvorby pracovných miest a na základe ich kvality, ako aj v dôsledku spravodlivejšieho zdaňovania, účinnejšej sociálnej ochrany a značných investícií do vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, dlhodobej starostlivosti, sociálnych služieb a sociálneho bývania.

Zásada „výrazne nenarušiť“

- (29) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.4 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti zabezpečí, že žiadne opatrenie na vykonávanie reforiem a investičných projektov zahrnutých do plánu obnovy a odolnosti výrazne nenaruší environmentálne ciele (hodnotenie A) v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852⁶ (zásada „výrazne nenarušiť“). V súlade s nariadením (EÚ) 2021/241 a technickými usmerneniami Európskej komisie k zásade „výrazne nenarušiť“⁷ Španielsko poskytlo úplné posúdenie, v ktorom sa nepredpokladá, že by nejaké opatrenie na vykonávanie reforiem a investičných projektov uvedených v pláne výrazne narušilo plnenie environmentálnych cieľov.
- (30) Predpokladá sa, že vďaka výberu opatrení, ktoré k environmentálnym cieľom buď významne prispievajú, alebo majú na ne nulový alebo zanedbateľný predvídateľný vplyv, sú mnohé opatrenia v pláne už od začiatku v súlade so zásadou „výrazne

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

⁷ Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, COM(2021) C58/01.

nenarušiť“ (napr. v oblastiach ako vzdelávanie a odborná príprava, trh práce, verejná správa, kultúra a šport). Z posúdenia ostatných opatrení vyplýva, že sú navrhnuté tak, aby bol zabezpečený súlad so zásadou „výrazne nenarušiť“. K týmto opatreniam patria rozsiahle systémy podpory siahajúce naprieč odvetviami a oblasťami činností, napríklad v oblasti výskumu, vývoja a inovácií, ako aj v rámci podpory určenej priemyslu a MSP. Španielsko predložilo dôkazy a záruky potvrdzujúce, že dané opatrenia by nemali viesť k výraznému narušeniu ktoréhokoľvek zo šiestich environmentálnych cieľov, konkrétne k výraznému narušeniu zmiernenia zmeny klímy, adaptácie na zmenu klímy, udržateľného využívania a ochrany vodných a morských zdrojov, prechodu na obehové hospodárstvo, prevencie a kontroly znečisťovania, a ochrany a obnovy biodiverzity a ekosystémov. V relevantných prípadoch Španielsko navrhlo vykonávanie zmierňujúcich opatrení alebo do návrhu opatrení zahrnuje osobitné prvky na zamedzenie výraznému narušeniu, čo by sa malo zabezpečiť pomocou zodpovedajúcich míľnikov a cieľov. Konkrétnym príkladom sú opatrenia na podporu strategických projektov zahŕňajúcich zariadenia v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami, osobitné činnosti spracovania odpadu, zavlažovanie na účely poľnohospodárskej výroby a rozsiahle systémy podpory siahajúce naprieč odvetviami a oblasťami činností.

Príspevok k zelenej transformácii vrátane biodiverzity

- (31) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.5 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Španielsky plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia na podporu cieľov v oblasti klímy, na ktoré pripadá suma predstavujúca 39,7 % celkových prostriedkov pridelených na plán vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VI k nariadeniu (EÚ) 2021/241. V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2021/241 je plán obnovy a odolnosti v súlade s informáciami uvedenými v národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030⁸ (NEKP).
- (32) Plán obnovy a odolnosti zahŕňa reformy a investície spojené so zelenou transformáciou, pričom osobitne významný prínos k cieľom v oblasti klímy predstavujú komponenty plánu týkajúce sa energetickej obnovy budov a mestských oblastí, udržateľnej mobility a energie z obnoviteľných zdrojov. Vďaka tomuto prístupu finančný príspevok pre Španielsko umožňuje prednostne implementovať investície potrebné na dosiahnutie ambicióznejšieho plánu EÚ v oblasti klímy – a to znížiť čisté emisie skleníkových plynov do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s rokom 1990 – na ceste ku klimatickej neutralite EÚ do roku 2050, ako sa Európsky parlament a Rada dohodli v rámci európskeho klimatického predpisu⁹. Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, prínos Španielska v jeho integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030 k cieľu na úrovni EÚ spočíva v znížení spotreby primárnych zdrojov energie o 39,5 %. V pláne obnovy a odolnosti sa stanovuje cieľ do 31. augusta 2026 zrenovovať najmenej 355 000 samostatných obytných jednotiek v rámci najmenej 510 000 renovačných akcií, zrenovovať aspoň 600 hektárov mestských oblastí, čo zodpovedá najmenej 40 000 obytným budovám

⁸

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/es_final_necp_main_en.pdf.

⁹

Na základe zmeneného návrhu Komisie [COM(2020) 563 final] na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a mení nariadenie (EÚ) 2018/1999 („európsky klimatický predpis“).

a 690 000 m² plochy nebytových budov, zrenovovať aspoň 26 000 obytných budov v obciach a mestských oblastiach s menej ako 5 000 obyvateľmi a najmenej 1 230 000 m² plochy verejných budov. Investície do energetickej obnovy obytných budov zahrnuté v pláne predstavujú významný podiel verejnej podpory predpokladanej v NEKP v tejto oblasti. Pomôžu dosiahnuť cieľovú úroveň úspor energie do roku 2030 a prispievajú k cieľu stanovenému v NEKP, pokiaľ ide o počet obydľí, ktoré sa majú zrenovovať. Na mobilizáciu celkového objemu investícií potrebných na dosiahnutie cieľa stanoveného v NEKP na rok 2030 a na zaistenie relatívne vyššieho pákového efektu na prilákanie súkromných investícií však bude stále potrebné dodatočné verejné financovanie. Reformy a investície v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by mali podstatne zintenzívniť rozvoj a využívanie obnoviteľných zdrojov energie v Španielsku a prispieť k cieľu krajiny dosiahnuť do roku 2030 podiel energie z obnoviteľných zdrojov na cieľovej úrovni 42 %, ako sa stanovuje v NEKP. Súčasťou plánu je podpora inovačných obnoviteľných zdrojov energie v priemysle a v budovách (na úrovni blížiacej sa 4 GW) a podpora energie z obnoviteľných zdrojov na ostrovoch. Cieľom opatrení týkajúcich sa elektrickej infraštruktúry je propagovanie inteligentných sietí a zavádzanie opatrení zameraných na flexibilitu a uskladňovanie. Na tento účel sa v rámci reforiem počíta s vytvorením podporného rámca, ktorý uľahčí začlenenie obnoviteľných zdrojov energie do energetického systému, zavedenie uskladňovania energie, ako aj riadenie strany spotreby a služieb flexibility. Plán zahŕňa aj investície do čistého vodíka a prispieje k všeobecnej ambícii Španielska do roku 2030 nainštalovať zariadenia na výrobu čistého vodíka s kapacitou elektrolýzy vodíka na úrovni 4 GW a zriadiť 200 vodíkových čerpacích staníc. Malo by to prispieť k dekarbonizácii odvetví, v ktorých je znižovanie emisií komplikované, napríklad priemyslu a dopravy.

- (33) Opatrenia zahrnuté v pláne prispievajú k úsiliu Španielska dosiahnuť do roku 2030 aktuálny cieľ znížiť emisie skleníkových plynov (GHG) v porovnaní s rokom 2005 o 26 % v odvetviach, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2018/842 o spoločnom úsilí¹⁰, vrátane dopravy, poľnohospodárstva, nakladania s odpadmi a stavebníctva. Cieľom investícií do udržateľnej mobility je znížiť emisie z dopravy, ktorá patrí medzi odvetvia s najvyšším pretrvávajúcim rastom emisií skleníkových plynov. Plán prispieje k všeobecnej ambícii Španielska, aby sa do roku 2023 nainštalovalo 80 000 až 110 000 nabíjacích staníc a počet plug-in elektrických vozidiel dosiahol najmenej 250 000. Zároveň poskytne stimuly súkromným podnikom pôsobiacim v osobnej a nákladnej doprave, aby svoje vozové parky nahradili ekologickejšími vozidlami. Okrem toho prostredníctvom plánu vzniknú v obciach nízkoemisné zóny, podporí sa využívanie aktívnych druhov mobility, napr. jazdy na bicykli a chôdze, skvalitní sa mestská verejná doprava vrátane železničnej a podporí sa jej využívanie s cieľom do roku 2030 obmedziť premávku súkromných vozidiel o 35 % a znížiť znečistenie ovzdušia. Plán zahŕňa aj investície na prechod nákladnej dopravy z ciest na železniciu, ktoré zahŕňajú dokončenie 1 400 kilometrov úsekov atlantického koridoru a stredomorského koridoru TEN-T, investície do zariadení železničnej trakcie umožňujúcich prechod na vodík alebo elektrickú energiu, ako aj rozvoj intermodálnych uzlov a lepšieho železničného prístupu do prístavov.

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

- (34) Pokiaľ ide o biodiverzitu, plán obsahuje opatrenia v súlade s novou stratégiou EÚ v oblasti biodiverzity, napríklad na zachovanie cenných záchytov uhlíka v lesoch prostredníctvom opatrení na prevenciu požiarov a posilnenej protipožiarnej ochrany a zvýšením absorpcie CO₂ prostredníctvom lepších opatrení v oblasti udržateľného obhospodarovania lesov. K zmierňovaniu zmeny klímy aj k adaptácii na zmenu klímy by mali takisto prispieť investície do ochrany biodiverzity na 50 000 ha do 30. júna 2026 vrátane mokradí a do obnovy ekosystémov, pričom cieľom je obnova ekosystémov na 30 000 ha do 31. decembra 2024. Opatrenia sa týkajú aj ochrany, zachovania a obnovy morských a suchozemských ekosystémov a ich biodiverzity. V pláne sa okrem toho podporuje ekologické prepojenie a presadzuje sa zelená infraštruktúra, a to aj v mestských oblastiach.
- (35) Súčasťou plánu obnovy a odolnosti sú tiež opatrenia na skvalitnenie právnych predpisov v oblasti nakladania s odpadmi a sprevádzajú ho investície na podporu obehového hospodárstva. Opatrenia sú zamerané aj na zlepšenie vodného hospodárstva prostredníctvom zníženia únikov odpadových vôd a zvýšenia opätovného využívania vody. V pláne sa zároveň počíta s investovaním do zmierňovania povodňového rizika a prispôsobovania pobrežných oblastí, do obnovy a zlepšenia stavu podzemných vôd a zvodnencov, ako aj do efektívneho využívania vody v poľnohospodárstve a zníženia znečistenia dusičnanmi.

Príspevok k digitálnej transformácii

- (36) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. f) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.6 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) účinne prispievajú k digitálnej transformácii alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Tieto opatrenia prispievajú k cieľu v digitálnej oblasti a pripadá na ne suma predstavujúca 28,2 % celkových prostriedkov pridelených na plán vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2021/241.
- (37) Plán obnovy a odolnosti obsahuje investície a reformy, ktoré by podľa očakávaní mali mať dlhodobý vplyv na digitálnu transformáciu hospodárskych a sociálnych odvetví a významne prispievajú k riešeniu výziev vyplývajúcich z digitálnej transformácie. Konkrétne sa očakáva, že Španielsko bude investovať do oblastí ako digitálne zručnosti, digitalizácia podnikania a integrácia pokročilých technológií v podnikateľskom sektore. Horizontálne akcie, ktoré predstavujú prínos pre celé hospodárstvo a obyvateľstvo (napr. zvýšená pripojiteľnosť), sú doplnené cieľovými akciami zameranými na konkrétne odvetvia (cestovný ruch, MSP, kultúra a médiá) alebo konkrétne segmenty obyvateľstva (napr. študenti, štátni zamestnanci a nezamestnaní). Súčasťou plánu je realizácia siedmich strategických plánov v rámci digitálnej agendy Španielska na rok 2025: plánu pripojiteľnosti, stratégie podpory siete 5G, národnej stratégie v oblasti umelej inteligencie, národného plánu digitálnych zručností, plánu digitalizácie pre orgány verejnej správy, plánu digitalizácie MSP a plánu pre španielske audiovizuálne centrum. V plánovaných opatreniach digitalizácie sa zohľadňuje digitálna stratégia EÚ, priemyselná stratégia EÚ, program EÚ v oblasti zručností, Európsky pilier sociálnych práv, európsky vzdelávací priestor a akčný plán digitálneho vzdelávania.
- (38) V rámci plánu sa počíta s investíciami s cieľom odstrániť digitálnu priepasť medzi mestskými a vidieckymi oblasťami a umožniť naplno využiť potenciál 5G pripojenia. Predpokladajú sa investície do zavádzania ultrarýchleho širokopásmového pripojenia v určitých oblastiach, ktoré nemajú tento druh infraštruktúry, napríklad vo vidieckych

oblastiach alebo v historických mestských centrách. Zavádzanie siete 5G sa predpokladá v určitých častiach cezhraničných úsekov pozdĺž hraníc s Francúzskom a Portugalskom, v určitých častiach hlavných vnútroštátnych dopravných koridorov, v oblastiach, v ktorých nemajú pokrytie mobilní operátori, a v určitých kritických hotspotoch, ako sú podnikateľské parky, priemyselné oblasti a okolie kľúčových miest poskytovania verejných služieb. Podporujú sa služby pripojiteľnosti pre zraniteľné skupiny a MSP, aby sa zvýšil podiel ľudí a podnikov pripojených na internet. Plán zahŕňa opatrenia na zvýšenie úrovne digitálnych zručností obyvateľstva, cielené opatrenia vo vzdelávacom systéme (ako je digitalizácia vzdelávania a odbornej prípravy učiteľov a odborného vzdelávania), investície do rekvalifikácie a zvyšovania kvalifikácie pracovníkov a uchádzačov o zamestnanie. Zahŕňa aj podporu pre digitalizáciu podnikania a integráciu vyspelých technológií s osobitnou podporou pre MSP prostredníctvom rozsiahleho zavedenia „súboru digitálnych nástrojov“. Plán navyše zahŕňa reformy a investície do pokročilých digitálnych zručností vrátane oblasti umelej inteligencie a kybernetickej bezpečnosti, ktoré by mali podľa očakávaní zvýšiť dôveru v digitálne služby a technológie a pomôcť trvalému prijatiu týchto pokročilých digitálnych technológií. Plán napokon zahŕňa komplexný balík reforiem a investícií, ktorých cieľom je zvýšiť mieru digitalizácie verejnej správy na všetkých úrovniach s osobitným dôrazom na prepojenosť a interoperabilitu. Tieto reformy a investície zahŕňajú systém súdnictva, daňovú správu, verejné služby zamestnanosti, digitálne verejné obstarávanie, verejné zdravie, odvetvie dopravy, ochranu ekosystémov a biodiverzity, ochranu pobrežných oblastí, vodné hospodárstvo a elektrické siete.

Trvalý vplyv

- (39) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.7 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti bude mať na Španielsko do značnej miery (hodnotenie A) trvalý vplyv.
- (40) Očakáva sa, že reformy načrtnuté v pláne prinesú v príslušných politikách a v oblasti správy štrukturálnu zmenu, najmä posilnením trhu práce, zmodernizovaním sociálnej ochrany a zlepšením fungovania správy, a to aj prostredníctvom jej digitalizácie. Pokiaľ ide o trh práce, v pláne sa predstavuje široká škála reforiem zameraných na riešenie nezamestnanosti a segmentácie trhu práce, a to aj vo verejnej správe. Očakáva sa, že tieto opatrenia prinesú trvalý vplyv, najmä podporou tvorby kvalitných pracovných miest a riešením otázky znižovania dlhodobo vysokej miery nezamestnanosti, a zároveň udržateľným spôsobom prispieť k posilneniu sociálnej súdržnosti. Plán obsahuje aj príslušné reformy v oblasti zručností, najmä tých digitálnych, s osobitným zameraním na zvyšovanie úrovne zručností nízkokvalifikovaných pracovníkov a rekvalifikáciu pracovnej sily v súlade s potrebami trhu práce. Úsilie o modernizáciu a zvýšenie efektívnosti sociálnej ochrany môže mať trvalý účinok na podporu vyššej účasti na trhu práce, stabilizáciu príjmov počas hospodárskeho cyklu, zlepšenie sociálnej a hospodárskej integrácie všetkých ľudí a znižovanie nerovností. Digitalizáciu verejnej správy by mali sprevádzať opatrenia, ktoré zabezpečia, aby verejné politiky podliehali posúdeniam vplyvu a hodnoteniam, a to aj pokiaľ ide o výdavky. Okrem toho sa očakáva, že plánované reformy systému verejného obstarávania a rámca pre platobnú neschopnosť podporia účinnejšie pridelovanie finančných prostriedkov a aktív v krajine.
- (41) Plán obnovy a odolnosti obsahuje množstvo investícií na podporu inovácií a posilnenie modernizácie a konkurencieschopnosti priemyslu – najmä MSP –

s potenciálom dosiahnuť dlhodobý vplyv. Opatrenia by mali pomôcť Španielsku rýchlejšie prijať zásady udržateľnosti a digitalizácie. Plná implementácia plánovaných investícií v týchto oblastiach má potenciál zabezpečiť španielskym podnikom lepšiu pozíciu, aby mohli konkurovať na trhoch, ktoré sa rozvinú vplyvom digitálnej a zelenej transformácie, dekarbonizovať tradičný priemysel a podporiť nové efektívne a udržateľné hospodárstvo. Plán obnovy a odolnosti zahŕňa investície do energetickej obnovy budov v Španielsku. Jeho snahou je okrem toho prispieť aj k dosiahnutiu medzinárodne dohodnutých cieľov v oblasti dekarbonizácie a kvality ovzdušia prostredníctvom akcií zameraných na transformáciu mestského prostredia. Všetky tieto opatrenia by mali podľa očakávaní v strednodobom horizonte podporiť energetickú transformáciu Španielska a znížiť závislosť od dovozu energie pri súčasnej ochrane prírodného kapitálu a ekosystémov. Trvalý vplyv plánu sa môže posilniť aj syngiami medzi plánom a inými programami financovanými z fondov politiky súdržnosti, a to najmä vecným riešením hlboko zakorenených územných výziev a podporou vyváženého rozvoja.

Monitorovanie a realizácia

- (42) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.8 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti primerané (hodnotenie A) na zabezpečenie účinného monitorovania a vykonávania plánu obnovy a odolnosti vrátane predpokladaného harmonogramu, míľnikov a cieľov a súvisiacich ukazovateľov.
- (43) Vnútroštátne mechanizmy na realizáciu plánu obnovy a odolnosti sa stanovujú v kráľovskom zákonnom dekréte č. 36/2020 z 30. decembra, ktorým sa schvaľujú naliehavé opatrenia na modernizáciu verejnej správy a realizáciu plánu obnovy. Politické smerovanie má na starosti Výbor pre obnovu, transformáciu a odolnosť, v ktorom zasadať všetci ministri zodpovední za plán, pričom na jeho čele by mal byť predseda vlády. Za plán obnovy zodpovedá nový generálny sekretariát pre európske fondy zriadený v rámci ministerstva financií. Tento orgán by mal vypracúvať žiadosti o platby adresované Komisii, len čo orgány zodpovedné za dosiahnutie príslušných míľnikov a cieľov oznámia ich splnenie a Generálny kontrolný úrad ústrednej vlády („IGAE“) poskytne primerané uistenie o ich splnení. Vo všeobecnosti sú míľniky a ciele jasné a realistické a navrhované ukazovatele pre ne sú relevantné, prijateľné a spoľahlivé. Okrem toho je postupnosť míľnikov a cieľov dostatočne jasná na to, aby umožňovala platby a monitorovanie pokroku, pričom sa v nej výrazne prejavuje prednostné vykonávanie opatrení, keďže väčšina míľnikov a cieľov je sústredená na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2023. Míľniky a ciele sú relevantné aj pre už dokončené opatrenia, ktoré sú oprávnené podľa článku 17 ods. 2 nariadenia. Na odôvodnenie žiadosti o vyplatenie sa vyžaduje uspokojivé plnenie týchto míľnikov a cieľov v priebehu času. Mal by sa zriadiť integrovaný informačný systém, ktorý budú spoločne využívať všetky dotknuté orgány správy.
- (44) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa finančná podpora v rámci mechanizmu oznámila a uznala v súlade s článkom 34 nariadenia (EÚ) 2021/241. V rámci nástroja technickej podpory možno požiadať o technickú podporu, ktorá má pomôcť členským štátom pri vykonávaní ich plánu.

Výpočet nákladov

- (45) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. i) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.9 prílohy V k nemu je uvedené odôvodnenie výšky odhadovaných celkových nákladov

na plán obnovy a odolnosti do strednej miery (hodnotenie B) primerané a realistické, je v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedá očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

- (46) Španielsko poskytlo v pláne obnovy a odolnosti jednotlivé odhady nákladov na všetky investície a reformy so súvisiacimi nákladmi, pričom pri ich odôvodňovaní vychádzalo z viacerých zdrojov. Uvedené zdroje okrem iného zahŕňajú výzvy na vyjadrenie záujmu, ktoré boli osobitne vyhlásené na účely plánu, externé referencie poskytnuté medzinárodnými organizáciami a zmluvy v rámci verejného obstarávania vzťahujúce sa na podobné služby alebo minulé investície podobného charakteru. Odhady nákladov v prípade väčšiny opatrení sa preto považujú za primerané. Španielsko využilo zjednodušené vykazovanie nákladov, pokiaľ ide o paušálne sadzby aj o jednotkové náklady. Významnú časť v pláne predložených odhadov nákladov z hľadiska primeranosti nezávisle potvrdil Generálny kontrolný úrad ústrednej vlády („IGAE“). Výška odhadovaných celkových nákladov na plán je v súlade s povahou a druhom predpokladaných reforiem a investícií. Odhady nákladov v prípade väčšiny opatrení sa preto považujú za realistické. Španielsko poskytlo dostatočné informácie a dôkazy o tom, že suma odhadovaných celkových nákladov nie je krytá existujúcim ani plánovaným financovaním zo strany Únie. Na záver možno konštatovať, že suma odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti zodpovedá očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

Ochrana finančných záujmov

- (47) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. j) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.10 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti a ďalšie opatrenia obsiahnuté v tomto rozhodnutí primerané (hodnotenie A) na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých na základe uvedeného nariadenia, ako aj na odhaľovanie a nápravu týchto javov, pričom sa očakáva, že tieto opatrenia účinne zabránia dvojitému financovaniu na základe uvedeného nariadenia a z iných programov Únie. Tým nie je dotknuté uplatňovanie iných inštrumentov a nástrojov na podporu a presadzovanie súladu s právom EÚ vrátane nástrojov na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu, ako aj nástrojov na ochranu finančných prostriedkov Únie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092.
- (48) Systém vnútornej kontroly opísaný v pláne obnovy a odolnosti je založený na spoľahlivých procesoch a štruktúrach, ktoré boli vypracované v minulosti pre potreby monitorovania štrukturálnych fondov. Sú v ňom jasne identifikovaní aktéri, ich úlohy a zodpovednosť za vykonávanie úloh vnútornej kontroly. Orgánom auditu, ktorý bude zároveň koordinovať prácu regionálnych orgánov, je španielsky Generálny kontrolný úrad ústrednej vlády (IGAE). IGAE a oddelenia vnútornej kontroly v rámci rôznych orgánov sú hlavnými aktérmi zodpovednými za kontrolu a audit plánu. Systém kontroly a iné relevantné opatrenia vrátane zberu a sprístupňovania údajov o konečných prijímateľoch sú celkovo primerané, pokiaľ ide o predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu pri využívaní finančných prostriedkov podľa nariadenia (EÚ) 2021/241 a pokiaľ ide o zabráňovanie dvojitému financovaniu na základe uvedeného nariadenia a iných programov Únie. Mal by sa zahrnúť špecifický míľnik s cieľom zabezpečiť implementáciu integrovaného informačného systému vrátane dodržiavania povinnosti zbierať

a uchovávať údaje o konečných prijímateľoch, dodávateľoch, subdodávateľoch a konečných užívateľoch výhod v súlade s článkom 22 uvedeného nariadenia.

- (49) Španielsko informovalo, že prebieha vývoj integrovaného systému na riadenie míľnikov a cieľov a podávanie správ o nich na účely splnenia osobitných požiadaviek na riadenie a podávanie správ opísaných v pláne. V súlade s článkom 20 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 by Španielsko malo vykonať toto opatrenie s cieľom dosiahnuť súlad s článkom 22 uvedeného nariadenia a formou osobitnej auditorskej správy potvrdiť stav jeho realizácie pri prvej žiadosti o platbu. V danej správe by sa mali analyzovať všetky súvisiace zistené nedostatky a prijaté alebo plánované nápravné opatrenia.
- (50) Okrem toho by sa ako špecifický míľnik, ktorý sa má splniť najneskôr do predloženia prvej žiadosti o platbu, malo stanoviť určenie postupu a formátu predkladania informácií, ktoré majú poskytovať subjekty ústrednej správy, autonómnych oblastí a miestnej verejnej správy na účely monitorovania projektov a účtovania čerpania výdavkov vynaložených na projekty podľa plánu.

Koherentnosť plánu

- (51) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. k) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.11 prílohy V k nemu plán zahŕňa do značnej miery (hodnotenie A) opatrenia na vykonávanie reforiem a verejných investičných projektov, ktoré predstavujú súdržné činnosti.
- (52) Plán obnovy a odolnosti predstavuje komplexný a vyvážený balík reforiem a investícií. Opatrenia v rámci jednotlivých komponentov sa vzájomne posilňujú, pričom všetky komponenty zahŕňajú súbor dobre vyvážených reforiem a investícií. Opatrenia sa okrem toho navzájom podporujú a dopĺňajú naprieč rôznymi komponentmi. Napokon možno konštatovať, že v pláne sa predostiera široký súbor reforiem, ktoré by mali vo všeobecnosti uľahčiť vykonávanie všetkých opatrení obsiahnutých v pláne tým, že zlepšia sektorovú reguláciu a podnikateľskú klímu. Očakáva sa, že posilnením verejných inštitúcií prostredníctvom súboru reforiem, ktorých cieľom je zlepšiť fungovanie a interoperabilitu verejnej správy, sa uľahčí účinná realizácia reforiem a investícií a podporí sa zodpovednosť voči občianskej spoločnosti. Opatrenia zamerané na podporu silných inštitúcií a systémov verejného sektora by takisto mali podľa očakávaní prispieť k fiškálnemu zdraviu a udržateľnosti. To, že mnohé z reforiem by sa mali prednostne vykonávať počas prvých dvoch rokov trvania plánu, teda od 1. januára 2021 do 31. decembra 2022, bude kľúčom k účinnej implementácii investícií.

Rovnosť

- (53) Španielsko poskytlo rozsiahle informácie o očakávanom prínose plánu k rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí pre všetkých a o uplatňovaní hľadiska uvedených cieľov. Plán obnovy a odolnosti sa výrazne zameriava na rodovú rovnováhu, ktorá je jednou zo štyroch prierezových línií opatrení v pláne. Súčasťou plánu sú rôzne opatrenia, ktoré majú priamy vplyv na znižovanie rodového rozdielu, napríklad podpora špecializovaných povolání v oblasti IKT v radoch žien, opatrenia na podporu zavádzania plánov transparentnosti odmeňovania a rodovej rovnosti v podnikoch, zvýšenie ponuky vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, investície na podporu podnikania žien, sociálna integrácia žien zo zraniteľných skupín a ich integrácia do trhu práce.

Vlastné posúdenie bezpečnosti

- (54) Španielsko poskytlo k investíciám do digitálnych kapacít a pripojiteľnosti vlastné posúdenie bezpečnosti v súlade s článkom 18 ods. 4 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241. V komponente 15 plánu (Digitálna pripojiteľnosť) Španielsko vysvetlilo, že v rámci dvoch reforiem plánovaných v danom komponente splní odporúčanie Európskej komisie o pripojiteľnosti¹¹ a prijme zákon o požiadavkách na zaistenie bezpečnosti elektronických komunikačných sietí a služieb 5G, pričom tento zákon bude zahŕňať kľúčové odporúčania z oznámenia Európskej komisie z 29. januára 2020 Bezpečné zavádzanie 5G v EÚ – Vykonávanie súboru nástrojov¹².

Cezhraničné a viacnárodné projekty

- (55) Španielsky plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenia, ktoré by mali umožniť pokrok v existujúcich cezhraničných alebo viacnárodných projektoch v oblasti dopravy (TEN-T: železničné spojenia na stredomorskom koridore a atlantickom koridore cez strednú časť Pyrenejí) a v oblasti digitálnej konektivity (pomocou podmorských káblov). Plán zahŕňa aj opatrenia, ktoré by podľa očakávaní mali uľahčiť účasť španielskych podnikov na potenciálnych cezhraničných alebo viacnárodných projektoch vrátane plánovaných dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu v oblastiach ako mikroprocesory, čistý vodík, zabezpečená satelitná komunikácia a cloud a edge computing budúcej generácie.

Konzultačný postup

- (56) Ako sa vyžaduje v článku 18 ods. 4 písm. q) nariadenia (EÚ) 2021/241, plán obnovy a odolnosti Španielska obsahuje zhrnutie konzultačného procesu, ktorý sa uskutočnil na účely jeho prípravy a realizácie. Pri príprave plánu Španielsko uskutočnilo ciele konzultácie so sociálnymi partnermi, zainteresovanými stranami a s poradnými výbormi. Španielsko využilo aj výzvy na vyjadrenie záujmu s cieľom osloviť podniky pri navrhovaní investícií. Prostredníctvom týchto výziev orgány zhromaždili širokú škálu návrhov, ktoré by mali poslúžiť ako základ strategických projektov, ktoré sa majú prostredníctvom plánu podporiť.
- (57) Do realizácie investícií a reforiem zahrnutých do plánu je nevyhnutné zapojiť všetky regionálne a miestne orgány a zainteresované strany vrátane sociálnych partnerov, aby príslušní aktéri prijali zodpovednosť za plán. Prevzatie širšej zodpovednosti za realizáciu plánu by prispelo k jeho vyššej efektívnosti a očakávanému dlhodobému vplyvu. V nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa uznáva, že dôležitými partnermi pri vykonávaní reforiem a implementácii investícií sú regióny a miestne orgány. Pokiaľ ide o realizáciu plánu, Španielsko zriadilo novú sektorovú konferenciu pre obnovu, transformáciu a odolnosť s cieľom koordinovať regióny, miestne subjekty a ústrednú vládu. Okrem toho by existujúce sektorové konferencie v rôznych oblastiach politik mali podporovať vykonávanie konkrétnych opatrení v rámci ich pôsobnosti. V pláne sa zdôrazňuje, že pri konečnom návrhu viacerých relevantných opatrení oznámených v pláne sa bude konzultovať so sociálnymi partnermi, napríklad v prípade reformy trhu práce a reformy dôchodkového systému.

Kladné posúdenie

¹¹ C(2020) 6270.

¹² COM(2020) 50.

- (58) V nadväznosti na kladné posúdenie Komisie týkajúce sa plánu obnovy a odolnosti Španielska obsahujúce konštatovanie, že plán uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241, by sa v tomto rozhodnutí mali v súlade s článkom 20 ods. 2 uvedeného nariadenia a prílohou V k nemu stanoviť reformy a investičné projekty potrebné na realizáciu plánu, príslušné míľniky, ciele a ukazovatele, ako aj suma, ktorú Únia poskytne na vykonávanie plánu vo forme nenávratnej finančnej podpory.

Finančný príspevok

- (59) Odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti Španielska predstavujú 69 528 050 000 EUR. Keďže plán obnovy a odolnosti uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241 a keďže objem odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti je vyšší ako maximálny finančný príspevok, ktorý je k dispozícii pre Španielsko, finančný príspevok pridelený na plán obnovy a odolnosti Španielska by sa mal rovnať celkovej výške finančného príspevku, ktorý má Španielsko k dispozícii.
- (60) V súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa má výpočet maximálneho finančného príspevku pre Španielsko aktualizovať do 30. júna 2022. V súlade s článkom 23 ods. 1 uvedeného nariadenia by sa teraz do 31. decembra 2022 mala pre Španielsko sprístupniť suma prostriedkov na účely právneho záväzku. Ak to bude v nadväznosti na aktualizáciu maximálneho finančného príspevku potrebné, Rada by na návrh Komisie mala bez zbytočného odkladu zmeniť toto rozhodnutie tak, aby obsahovalo aktualizovaný maximálny finančný príspevok.
- (61) Poskytovaná podpora sa má financovať z finančných prostriedkov, ktoré si Komisia vypožičia v mene Únie na základe článku 5 rozhodnutia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053¹³. Podpora by sa mala vyplatiť v splátkach, keď Španielsko uspokojivo splní príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s vykonávaním plánu obnovy a odolnosti.
- (62) Španielsko požiadalo o predbežné financovanie v objeme 13 % finančného príspevku. Uvedená suma by sa mala Španielsku sprístupniť s výhradou nadobudnutia platnosti dohody o financovaní stanovenej v článku 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 a v súlade s ňou.
- (63) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok žiadnych postupov týkajúcich sa pridelenia finančných prostriedkov Únie v rámci ktoréhokoľvek iného programu Únie okrem nariadenia (EÚ) 2021/241 ani postupy týkajúce sa narušenia fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu iniciovať najmä podľa článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nezavaruje členské štáty povinnosti oznamovať Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Schválenie posúdenia plánu obnovy a odolnosti

Posúdenie plánu obnovy a odolnosti Španielska na základe kritérií stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa schvaľuje. Reformy a investičné projekty v rámci plánu

¹³ Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1.

obnovy a odolnosti, podrobnosti a harmonogram monitorovania a realizácie tohto plánu vrátane príslušných míľnikov a cieľov, príslušné ukazovatele týkajúce sa plnenia plánovaných míľnikov a cieľov, ako aj opatrenia na poskytnutie plného prístupu k podkladovým relevantným údajom Komisii sú stanovené v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2 *Finančný príspevok*

1. Únia sprístupňuje Španielsku finančný príspevok vo forme nenávratnej podpory vo výške 69 512 589 611 EUR.¹⁴ Suma 46 592 869 727 EUR je k dispozícii na uzavretie právneho záväzku do 31. decembra 2022. S výhradou toho, že pri aktualizácii stanovenej v článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa vypočíta pre Španielsko suma rovnaká alebo vyššia ako uvedená suma, je k dispozícii ďalšia suma vo výške 22 919 719 884 EUR na uzavretie právneho záväzku od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023.
2. Komisia poskytuje Španielsku finančný príspevok Únie v splátkach v súlade s prílohou. Suma 9 036 636 649 EUR sa sprístupňuje ako platba predbežného financovania, pričom zodpovedá 13 % finančného príspevku. Predbežné financovanie a splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.
3. Predbežné financovanie sa uvoľňuje s výhradou nadobudnutia platnosti dohody o financovaní stanovenej v článku 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 a v súlade s ňou. Predbežné financovanie sa zúčtováva pomerným odpočítaním od splátok, ktoré majú byť vyplatené.
4. Uvoľnenie splátok v súlade s dohodou o financovaní je podmienené dostupnosťou finančných prostriedkov a rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Španielsko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s realizáciou plánu obnovy a odolnosti. S výhradou nadobudnutia účinnosti právnych záväzkov uvedených v odseku 1 musia byť míľniky a ciele splnené najneskôr do 31. augusta 2026, aby boli oprávnené na úhradu.

Článok 3 *Adresát*

Toto rozhodnutie je určené Španielskemu kráľovstvu.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka

¹⁴ Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Španielska na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nariadenia.